

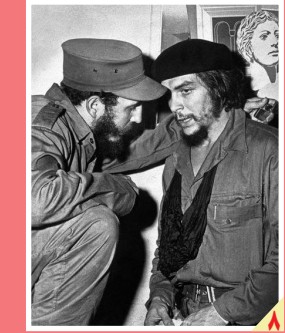
رهبان انقلاب در دیدار اعضای ستاد بزرگداشت شهید سلیمانی؛

خلأ سردار در موارد بسیاری پر شده است

دوشنبه ۱۲ دی ۱۴۰۱_ ۹ جمادی الثانی ۱۴۴۴_ ۲ ژانویه ۲۰۲۳

شهدا

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

انقلاب کوبا چگونه به پیروزی رسید

روزی برای کاسترو و چه گوارا

سال هفتم_ شماره ۲۰۹۶_ ۸ صفحه_ قیمت ۲۰۰۰ تومان

سرمقاله

بازار گول این بازی‌ها رانمی خورد

محمد جواد پهلوان
مدرس دانشگاه

این روزها رسانه‌های حامی دولت با ذوق زایدلوصفی از تغییرات در تیم اقتصادی می‌گویند. گل سر سبید این تغییرات هم گویا عزل صالح آبادی و جایگزینی فرزین با وی در بانک مرکزی جمهوری اسلامی است. اما کدام آدم عاقلی است که نداند چنین تغییراتی صرفاً روپنایی است و اصل موضوع زیربناست که دچار اشکالات اساسی است. بسان ساختمانی که مشکل تامین آب و فاضلاب دارد، اما اهالی ساختمان در حال هزینه برای تغییر نمای ساختمان مذکور هستند. هر انسان عاقلی این وضعیت را ببیند گوشزد می‌کند ابتدا مشکلات اساسی و نهادی ساختمان که آب شرب و فاضلاب است را رفع نماید سپس به فکر روپنایی باشید. دولت ابراهیم رئیسی تا به همین جا ثابت کرده که پتانسیل و توانایی اصلاحات اساسی و بنیادین را ندارد. البته از این دولت اصلاً نباید چنین انتظاری رامی‌داشتیم. **ادامه در همین صفحه**

یادداشت‌ها

کافی است با مترو سفر کنید!

علی بدیع
فعال رسانه

شعری به زبان همه زن‌ها

فیض شریفی
منتقد و پژوهشگر ادبیات

رئیس مجلس با طرح «حکمرانی نو» به دنبال کدام تغییرات است؟

قالیباف و تکرار چندباره یک موضوع مبهم

شرح در صفحه ۲

از مهاجرت کادر درمان، تا نبود زیرساخت‌های دور کاری

دو چالش کرونا برای ایران ۱۴۰۱

سازمان محیط زیست ابراز کرد مخالفت رسمی با آب‌گیری سد چشمبیر

هیچ‌گونه آب‌گیری انجام نشود» و حالا هم «کریم حسینی»، عضو کمیسیون اجتماعی مجلس به ایلنا می‌گوید که «سازمان محیط زیست مخالفت خود را با آب‌گیری سد چشمبیر به صورت رسمی اعلام کرده است.» حسینی در توضیح بیشتر در این زمینه به خبرنگار ما گفت: «سازمان حفاظت محیط زیست براساس وظایف قانونی خود می‌تواند بدون هیچ‌گونه طرح شکایتی از آب‌گیری سد چشمبیر وزارتخانه بخواند اقدام دیگری انجام دهد، سازمان محیط زیست باید مطابق بررسی‌های کارشناسان، در صورت آب‌گیری سد، خطر شورت شدن رودخانه زهره وجود دارد. در واقع، سازمان محیط زیست به صورت رسمی مخالفت خود را با آب‌گیری سد چشمبیر اعلام کرده است و وزارت نیرو حتماً باید از این تصمیم تمکین کند. اما اگر این اقدام جدیدی در ابراز قانونی جلوی این کار را بگیرد.» عضو کمیسیون اجتماعی مجلس تاکید کرد: «اطلاعات موفق کارشناسان نشان می‌دهد که بستر سد چشمبیر روی لایه‌های نمکی و آهکی قرار گرفته است و این نکته در بررسی‌های کارشناسی مرکز پژوهش‌های مجلس، شرکت نفت و سازمان زمین‌شناسی ثبت شده است. بنابراین وزارت نیرو در شرایط موجود نباید سد چشمبیر را آب‌گیری کند و حتماً باید مطالعات جدیدی درباره اثرات زیست‌محیطی این سد انجام شود.

اختلاف نظر محیط زیست با وزارت نیرو

اختلاف نظر مهم کارشناسان محیط زیست با مسئولان وزارت نیرو و پیمانکاران سد چشمبیر، این است که آنها معتقدند اگر چشمبیر آب‌گیری شود، لایه‌های نمکی موجود در بستر سد می‌تواند روی کیفیت آب آن اثر بگذارد و باعث شورت شدن رودخانه زهره شود، اما پیمان کاران چشمبیر و مدیران وزارت نیرو تاکید دارند که لایه‌های نمکی سازند گچساران، در عمق زمین واقع شده است و در صورت آب‌گیری سد، هیچ اختلاطی بین این لایه‌ها و مخزن سد ایجاد نخواهد شد. این در حالی است که کارشناسان محیط زیست بخصوص آن‌هایی که اخیراً از بستر سد چشمبیر بازدید میدانی داشته‌اند، تاکید دارند که براساس مشاهدات میدانی خود آن‌ها، رخنمون نمکی نزدیک به مخزن سد چشمبیر، دقیقاً روی سطح زمین قرار گرفته است. این نکته‌ای است که «حسین آخانی» عضو هیات علمی دانشگاه تهران در گفت‌وگو با ایلنا روی آن دست گذاشت و اظهار داشت: «شاهد رخنمون نمکی روی سطح زمین در بستر سد چشمبیر، پاسخ محکمی به مسئولان وزارت نیرو است که همواره ادعا می‌کنند که در بستر این سد، آثار نمک وجود ندارد و لایه‌های نمک زیر سطح زمین قرار گرفته‌اند. همچنین مشاهده این رخنمون، تأییدی است بر مطالعات جدید زمین شناسی که بر آن تأیید شده است که آن بخش‌هایی از سازند گچساران در تماس با مخزن سد چشمبیر قرار خواهد گرفت که آثار نمک در آنها وجود دارد.»

رودخانه زهره شورت خواهد شد

وی افزود: رخنمون نمکی مشاهده‌شده، تقریباً در لبه مخزن سد چشمبیر و با فاصله حدوداً یک هزار متر از رودخانه زهره قرار گرفته است و با آب‌گیری سد، قطعاً این رخنمون روی شورت شدن آب رودخانه تأثیر زیادی خواهد داشت. همچنین مشاهده رخنمون نمک روی سطح زمین ثابت می‌کند که سد چشمبیر از نظر تماس با لایه‌های نمکی، هیچ تفاوتی با سد گتوند ندارد و با این شرایط نباید آب‌گیری شود.

ادامه در صفحه ۵

رهبان انقلاب در دیدار خانواده و اعضای ستاد بزرگداشت: خلأ سردار سلیمانی در موارد بسیاری پر شده است

امسال هم مثل سال گذشته حضور مردم پرشور است و به فضل الهی کشور تبدیل شده است و بسیاری از کارشناسان محیط زیست معتقدند با توجه به قرارگیری بستر این سد روی سازند نمکی گچساران و مشاهده رخنمون نمکی در نزدیکی مخزن چشمبیر، در صورت آب‌گیری این سد، میزان شوری رودخانه زهره چند برابر خواهد شد و کیفیت آب آن به حدی پایین می‌آید که دیگر حتی برای کشاورزی مناسب نخواهد بود. از نظر کارشناسان محیط زیست، این اتفاق آثار زیست‌محیطی جبران‌ناپذیری را بر مناطق پایین دست سد وارد خواهد کرد و می‌تواند این مناطق را به کانون زلزله تبدیل کند. به گزارش ایلنا البته مسئولان وزارت نیرو و برخی کارشناسان زمین‌شناسی، این ادعاها را قبول ندارند و معتقدند هیچ‌گونه برون‌زدگی نمک در مخزن سد چشمبیر وجود ندارد و این سد می‌تواند بدون هیچ مشکلی آب‌گیری شود. موافقان سد چشمبیر همچنین تاکید دارند که ادعای مخالفان این سد درباره وجود رخنمون نمکی در مخزن سد، نشان‌دهنده فقر سواد زمین‌شناسی آن‌هاست، زیرا مارن نمکی با رخنمون نمک از زمین تا آسمان تفاوت دارد و بخش‌هایی در اطراف بستر سد به عنوان رخنمون نمک یاد می‌شود، در واقع مارن نمکی آنست که نوعی از اجزای سازند گچساران محسوب می‌شود. همچنین پیمانکاران سد چشمبیر تاکید دارند که آب‌گیری این سد، نه تنها آب رودخانه زهره شورت نمی‌شود، بلکه کیفیت آن بالاتر هم خواهد رفت. با این وجود، مخالفان سد چشمبیر که اخیراً در قالب یک گروه پژوهشی مستقل از بستر سد و مناطق اطراف آن بازدید میدانی انجام داده‌اند، به آثار رخنمون نمکی در نزدیکی لبه مخزن سد دست یافته‌اند و تاکید دارند که این رخنمون روی سطح زمین است و نه در لایه‌های عمیق آن وجود دارد و قطعاً به صورت مستقیم روی شورت شدن رودخانه زهره در صورت آب‌گیری سد تأثیر خواهد گذاشت. کارشناسان بازدیدکننده از سد چشمبیر البته مدعی شده‌اند که در مطالعات شرکت مشاور سد در سال ۹۵، یافته‌های میدانی اخیر درباره وجود رخنمون نمکی در نزدیکی مخزن سد چشمبیر در بستر شورت شدن رودخانه زهره بعد از آب‌گیری سد چشمبیر مشخص بود. مخالفان آب‌گیری سد چشمبیر معتقدند که در صورت آب‌گیری این سد، شاخص هدایت الکتریکی (EC) رودخانه زهره که معیار مهمی برای اندازه‌گیری مقدار نمک موجود در آب محسوب می‌شود، از ۲ هزار و ۴۰۰ به رقم ۴ هزار خواهد رسید. این در حالی است که از نظر کارشناسان کشاورزی، اگر شاخص EC یک رودخانه به رقم بالای ۳ هزار برسد، دیگر کیفیت آب حتی برای فعالیت زراعی هم مفید نخواهد بود؛ آن هم در شرایطی که تامین آب کشاورزی ۱۱۰ هزار هکتار از اراضی سازند گچساران، به عنوان یکی از اهداف اصلی ساخت سد چشمبیر مطرح شده بود و حالا به نظر می‌رسد که در صورت آب‌گیری این سد، این هدف محقق نخواهد شد.

وزارت نیرو از سازمان محیط‌زیست تمکین کند

با تمام این تفاسیر و در حالی که خبرهای غیررسمی از احتمال آب‌گیری سد چشمبیر در آینده نزدیک حکایت دارد، آخرین اخبار رسمی نشان می‌دهد که سازمان محیط زیست فعلاً اجازه آب‌گیری سد چشمبیر را نخواهد داد و در حال بررسی مجدد گزارش ارزیابی محیط زیستی این سد است. علی‌سلاجقه، رئیس سازمان محیط زیست در همین راستا در تاریخ ۲۰ آذر در حاشیه جلسه هیات دولت تاکید کرد که «جازه ایجاد گتوند دوم را نمی‌خواهیم و فعلاً قرار نیست

کافی است با مترو سفر کنید!

علی بدیع- در تاریخ آمده که در عهد صفویه شاه عباس بعضی شهبان‌ها سبیل می‌پوشید و بدون اینکه شناخته شود با گشت‌وگذار در اصفهان پایتخت آن روزهای ایران، از اوضاع و احوال واقعی مردم و جامعه ناخبر می‌شد و همین عاملی شد که با همه استبداد ناشی از ذات شاهی او، نام ماندگاری از خود بر جای بگذارد. در عصر حاضر اگر چه فضای مجازی در کم‌ترین زمان ممکن اطلاعات مختلف را نشر می‌دهد ولی باز هم نمی‌تواند جای حضور فیزیکی یک مسئول را در متن جامعه‌ای که در قبال آن مسئولیت دارد، را بگیرد.

حالا مطلب اینجاست که هر مسئولی در پایتخت با حضور در مترو و یا اتوبوس واحد و تاکسی - به شرط آنکه کسی او را نشناسد - می‌تواند به بهترین شکل ممکن از اوضاع و احوال مردم و جامعه آگاه شود، تحلیل و ارزیابی‌ای که مردم کوچه و بازار انجام می‌دهند، برخلاف تصور رایج درباره نگاه مردم به مسائل، اگر گوش شنوایی وجود داشته باشد، می‌تواند در حوزه‌های اجتماعی، فرهنگی و سیاسی، اقتصادی، قضایی و حتی دیپلماتیک نیز کارگشا باشد. اگر فلان مسئول تنها بر اساس سخن مشاورین خود از احوال مردم ناخبر شود، بدون تردید همه آن چیزی که باید را متوجه نخواهد شد؛ چرا که از طریق واسطه‌ها، همه واقعیت‌های جامعه به او منتقل نمی‌شود. در حالی که در جهان، رسانه نیز می‌تواند این امر را تسهیل کند در کشور ما اما، صدا و سیما تا کنون نشان داده که بر اساس سیاست‌های خود، به هیچ وجه نمی‌تواند منعکس کننده واقعی نظرات، انتقادات و اعتراضات مردم باشد.

اینک این سوال مطرح است پس چگونه فلان مسئول اقتصادی باید

از شرایط ناگوار مالی مردم مطلع شود؟ آیا می‌تواند از طریق گزارشگر محافظه‌کار صدا و سیما از فشارهای فراینده اقتصادی - که نه روزانه، بلکه ساعتی - به مردم وارد می‌شود، مطلع گردد؟ از همین‌روست که آرزوی مردم است که کاش آقایان مسئول می‌توانستند سراسری به مترو، اتوبوس و تاکسی بزنند و تنها به بخشی از سخنان هرروزه مردم که به خوبی نشان دهنده وضعیت جامعه است، گوش دهند. اگر مسئول واقعاً مسئولیت‌پذیر باشد و اندکی نیز سواد تحلیل سخنان مردم را داشته باشد، با یک سفر شهری از شمال به جنوب یا غرب به شرق، می‌تواند به تحلیل جامعی از اوضاع پایتخت و در مقیاسی بزرگ‌تر کشور، پی ببرد. آقای مسئول در مترو می‌تواند دختر بچه خردسالی را ببیند که برای چند هزار تومان بی‌ارزش بر روی پای مسافری می‌افند تا کفش‌های‌شان را واکنس بزند. می‌تواند در خیابان و زنان و کودکانی را که ببیند که تا کمر در سطل زباله شهرداری خم شده و در معرض انواع بیماری‌ها قرار می‌گیرند و دردناک‌ترین آن که در موقعیتی حضور می‌یابد که می‌تواند اسباب استعمار مادی و جنسی او را توسط اشخاص سوجو و فرصت‌طلب فراهم کند، فقط مشکلات مردم نیست با حضور در جامعه می‌توان به آن‌ها پی برد. مسئولین دیپلماتی کشور نیز می‌توانند با حضور در این موقعیت‌ها می‌توانند بفهمند که مردم خواهان چه نوعی از ارتباطات بین‌المللی هستند و از ارتباط با کدام کشورها ناراضی هستند و خواهان گسترش ارتباطات با چه بخش‌هایی از جهان هستند. این روزها که وضعیت کشور در التهاب به سر می‌برد و احکام قضایی نیز مساله‌ساز شده است می‌توان گفت مردم نیز داوران خوبی هستند، اگر چه اجازه صدور حکم ندارند. خلاصه اینکه واقعیت جامعه‌ای که در زیر پوست تبلیغات سیاسی رسانه‌های که همه چیز را گل و بلبل می‌بینند، پنهان شده، را در همین متروی شلوغ و پر سرودها هم می‌توان دید؛ تنها کافی است که در ساعاتی از شبانه‌روز با مترو سفر کنید!

ادامه سر مقاله

بازار گول این بازی‌ها را نمی‌خورد

ولی با این وجود محرز شده که در هیچ زمینه‌ای چنین توانایی ندارد و این تغییرات در اعضا هم مصداق بارز این ضرب‌المثل است که «از این ستون به آن ستون فرج است.» برای اثبات این ادعا همین تغییرات در بانک مرکزی و تأثیر آن بر بازار قابل ارزیابی است. به محض عزل صالح آبادی و انتصاب فرزین بازار ملتهب از دچار شوک مثبت کم‌رنگی شد. بدین شکل که قیمت دلار قدرتی فروکش کرده و از کانال ۴۴ هزار تومان حتی تا کانال ۴۰ هزار تومان پایین آمد. از آن سسو رسانه‌های هم‌سو با دولت در بوق و کرنا کردند که تدبیر دولت رئیسی کارگر افتاد و دلار به کانال ۲۷ هزار تومان بازگشته است. اما زهی خیال باطل! چرا که اولادو اظهار نظر فرزین بعد از قبول مسئولیت نشان داد که او نیز راه قبلی‌ها را خواهد رفت و به فرموده عمل می‌کند. چرا که ارزش نیمايي ۲۸ هزار تومانی همان ارز ۴۲۰۰ تومانی است که از بالا دیده شده و رئیس بانک مرکزی صرفاً گویبند خیر است. در دولت روحانی هم اسحاق جهانگیری گویبند و اعلام کنند خیر ارز ۴۲۰۰ تومانی بود زیرا تصمیم‌ها جای دیگری گرفته شده بود. در نهایت فرزین نیز قربانی این مدل قیمت‌گذاری می‌شود.

ثبات همه می‌دانند بازار به شدت نسبت

به رویدادها و اظهار نظرها هشیار عمل می‌کند و به قول معروف گول نمی‌خورد. هرچند در یکی دو روز نخست سرکار آمدن فرزین قدری قیمت دلار فروکش کرد، ولی روند رشد قیمت دلار مجدداً از سر گرفته شد و پیش‌بینی می‌شود این افزایش تداوم داشته باشد. ثبات و رشد اقتصادی را آرزو می‌کنم ولی تا زمانی که فکری به حال زیربنای اقتصادی کشور نشود، آتش همان و کاسه همان کلمه است. زربنا هم برمی‌گردد و با اصلاحات اساسی در سیاست داخلی و خارجی، با بستن درهای کشور و برخی رفتارها در داخل نمی‌توان به آینده این اقتصاد امیدوار بود. آقای رئیسی! برخلاف آنچه نزدیکان شما القا می‌کنند، شهامت در تغییر سیاست‌هاست، نه مدیران زیر دست.